

[Heick.]

Jeg vil ikke undlade at udtale, at det er den almindelige mening i Sønderjylland, at det er den høje undervisningsministers personlige syn på mindretallets skoleforhold, der forhaler sagens afslutning. Jeg vil imidlertid heroverfor påpege, at den nye ordning af mindretallets skoleforhold i Nordslesvig blev vedtaget med stor majoritet her i salen. Den blev enstemmigt tiltrådt af medlemmerne af det socialdemokratiske parti, og alle medlemmer af dette høje ting valgt i Sønderjylland eller boende i Sønderjylland gav ligeledes nyordningen deres stemme, og det er mit bestemte indtryk, at de samme mennesker i dag uden vaklen vil bekræfte den stilling, de tog for snart tre år siden.

Baggrunden for vor stilling var, at den danske frihedslovgivning også på skolens område gav tilstrækkelig mulighed for mindretallet til livsudfoldelse, så ingen menneskerettigheder krænkedes, og den samtidig gennemførte forbedring af friskolens vilkår gjorde det økonomisk overkommeligt for alle kredse selv at udforme deres skolevæsen efter ønske.

Der har været rejst tvivl om, hvorvidt mindretallet virkelig økonomisk magtede denne opgave. Det er dog mit indtryk, at når privatskolen ikke har fået større tilslutning, end tilfældet er, skyldes det ikke økonomiske vanskeligheder. Jeg kan nævne, at der f. eks. af danske kredse i Rødning er oprettet en friskole i de allersidste år. De, der står bag, er alle jævne folk, og de har været i stand til at skaffe midler, så de kunne få deres børn undervist på en efter deres mening bedre måde end i den stedlige offentlige skole. Jeg nævner dette som eksempel på, at hvor der er vilje, er der også vej.

Afviklingen af spørgsmålet om clearinggælden på de tyske privatskolebygninger efter de retningslinier, der er lagt, vil understrege, at Danmark i spørgsmålet om mindretalsordninger har lagt en linie, som det agter at holde. Vi lader os hverken lokke eller provokere eller true fra at følge den linie, som vi anser for at være rigtig og retfærdig hos os. Glidebanepolitikken agter vi ikke at genoptage, og en siksakkurs nu ligger også langt udenfor, hvad der i øjeblikket kan diskuteres. Vi er mange i Sønderjylland og sikkert ikke mindst blandt den høje undervisningsministers partifæller, der vil glæde os, om ministeren vil udtale sig på linie hermed.

Der henvises fra forskellig side til for-

holdene i Sydslesvig. Der er ikke fra dansk side noget ønske om at gå ind på en gensidighedsaftale, men vi kan roligt henvise til, at i alle de år, der er gået, har den ret, det danske element har haft til livsudfoldelse under tysk regime, været ringe i forhold til, hvad de tyske elementer kan tillade sig under dansk regime. Såfremt dette forhold skulle vise sig at være ændret, vil der være en baggrund for tyske krav, men en sådan baggrund savnes fuldstændig i dag, og den afsluttede valgkampagne i Sydslesvig tyder afgjort ikke på en ændret tysk indstilling, så der er intet, der tyder på, at en sådan situation vil komme til at foreligge.

Nej, vi må følge vor linie: frihed for den enkelte i så vid udstrækning som hensynet til Danmarks ve og vel kan tillade det. Og de, der nu engang er danske statsborgere må ikke alene nyde de rettigheder, som er forbundet dermed, men må også gå ind under de forpligtelser, der er fælles.

Kristian Nygaard: I det finanslovfor-slag, som her er til første behandling, står folkeskolens udgifter opført til ca. 91 mill. kr. I denne forbindelse vil jeg gerne rette et par spørgsmål til den højtærede undervisningsminister angående undervisningen i denne skole.

Efter loven skal de kvindelige elever i de to sidste skoleår undervises i kvindelig husgerning. Mulighederne herfor er endnu ikke til stede overalt, fordi skolebyggeriet langt fra er i orden. Jeg vil derfor gerne bede den højtærede minister oplyse os om, hvor langt man er nået med det lovbefalede skolebyggeri på land og i by, da den køkken-undervisning, der her er tale om, selvsagt ikke kan gives, hvor lokaler med udstyr savnes. Det er mig imidlertid bekendt, at der i Vestjylland findes skoler, som allerede i en lang årrække har haft de lovbefalede lokaler i den allerbedste orden, men de står endnu måske på 7. eller 8. år uden at have været benyttet efter deres bestemmelse. Skolebørnene har endnu aldrig været i dem for at blive undervist i husgerning. Det er naturligvis ikke svært at finde undskyldende momenter, knaphed på lærerinder og varer kan gøre sig gældende, men sådanne og andre vanskeligheder må vel på fjerde år efter verdenskrigens ophør kunne overvindes. Man forstår i hvert fald den bitterhed, der i visse kredse breder sig både blandt lærere og forældre over, at man, når man forlængst har ofret betydelige beløb på at fremskaffe de nødvendige lokaler, således